

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie Financiën
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

DATUM 01-11-2019
KENMERK 2019/LR/Jvo063
ONDERWERP Wetsvoorstel Wet Belastingplan 2020

Geachte leden van de vaste commissie Financiën,

Van 12 tot en met 14 november 2019 staat de behandeling van het Wetsvoorstel Wet Belastingplan 2020 op de Kameragenda. FME, dat 2.200 bedrijven vertegenwoordigt in de technologische industrie, brengt u voor de behandeling van het plan graag onderstaande punten onder de aandacht:

1. Zoek een snelle oplossing voor de dubbele heffing energiebelasting bij energieopslag.
2. Neem de toegezegde afschaffing energiebelasting op walstroom alsnog op in het Belastingplan.
3. Zonder groen gas uit van de algehele belastingverhoging op gasgebruik.
4. Impact van nieuwe ODE-systematiek is te onduidelijk: stel het aandeel bedrijven uit tot 2021.
5. Stabilisatie parameters in de WBSO is een goede zaak, procesinnovatie blijft een aandachtspunt.

1. Zoek een snelle oplossing voor de dubbele heffing energiebelasting bij energieopslag.

In de Kamerbrief over het voorkomen van dubbele energiebelasting van 5 juli 2019 meldt de staatssecretaris van Financiën aan uw Kamer dat de dubbele energiebelasting bij het opslaan van stroom in batterijopslagsystemen per 2021 moet worden opgelost door een wijziging van de wetgeving. Deze toezegging is in reactie op de motie Van der Lee cs (Kamerstukken II, 35 000 XIII, nr. 27) waarin wordt geconstateerd dat ondanks bepalingen om dubbele heffing te voorkomen, tweemaal energiebelasting wordt geheven over dezelfde stroom: op het moment dat de stroom wordt opgeslagen in een batterij én nogmaals op het moment dat de stroom gebruikt wordt.¹ De staatssecretaris gaat nu op zoek naar een oplossing omdat de dubbele heffing niet in lijn is met het uitgangspunt van de energiebelasting (dat levering aan het einde van de keten wordt belast). Dit onderzoek zal worden meegenomen in de algehele evaluatie van de energiebelasting die in 2020 zal plaatsvinden.

FME is uiteraard tevreden dat de staatssecretaris het probleem met de dubbele heffing onderkent, maar wil dat de kwestie zo snel mogelijk wordt opgelost en niet in 2021. De negatieve effecten van de dubbele heffing zijn immers nu voelbaar. Zo is er oneerlijke concurrentie met het buitenland, omdat de dubbele heffing daar niet geldt. Bovendien is er een onnodige verslechtering van de business case voor opslag en wordt het gelijk speelveld met andere vormen van flexibiliteit verstoord. De groei van energieopslagsystemen blijft daardoor achter in Nederland.² Daarnaast zijn er momenteel grote problemen met de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Energieopslag via

¹ Voor een schematische toelichting, zie: <https://smartstoragemagazine.nl/nieuws/i18940/staatssecretaris-snel-problematiek-dubbele-belasting-bij-energieopslag-per-2021-oplossen-door-wetswijziging>

² Zie ook het Nationaal Actieplan Energieopslag dat in juli aan uw Kamer werd aangeboden. Het actieplan, dat 21 actiepunten bevat om te zorgen dat energieopslag en conversie van energie een belangrijke rol krijgen in het energiesysteem van de toekomst, is opgesteld door Energy Storage NL, het FME platform voor energieopslag en conversie.

batterijen kan een grote rol spelen in het verlichten van deze overbelasting, zodat de verduurzaming van het Nederlandse energiesysteem geen onnodige vertraging oploopt. Om deze reden bepleit FME om niet tot 2021 te wachten voordat een wetwijziging van kracht wordt, maar al in het Belastingplan 2020 met een oplossing te komen voor de dubbele heffing energiebelasting op batterijen.

De staatssecretaris van Financiën erkent het probleem dat dubbele energiebelasting wordt geheven bij het opslaan van stroom in energieopslagsystemen, maar wil de kwestie pas in 2021 oplossen met een wijziging van de wet. FME wijst op de negatieve gevolgen van de dubbele heffing voor de business case van energieopslagsystemen en de rol die deze systemen kunnen spelen in het ontlasten van het overvolle elektriciteitsnet. FME vraagt uw Kamer om de staatssecretaris te verzoeken niet te wachten tot 2021, maar al in het Belastingplan 2020 het genoemde knelpunt op te lossen.

2. Neem de toegezegde afschaffing energiebelasting op walstroom alsnog op in het Belastingplan.

Generatoren van schepen die zijn aangemeerd in havens zorgen voor vervuilende uitstoot en voor overlast door geluid en trilling. In een dichtbevolkt land zoals Nederland, waar havens veelal in stedelijke gebieden liggen, is dit probleem extra urgent. Door schepen via walstroomtechnologie (*shore-to-ship* elektriciteit) te voorzien van elektriciteit kan significante gezondheid- en milieuwinst worden behaald, omdat schepen hun dieselaggregaat minder hoeven in te schakelen. FME en FEDET (Federatie Elektrotechniek en als branche bij FME aangesloten) pleiten daarom voor grootschalige uitrol van walstroom. FME is dan ook teleurgesteld dat de toegezegde afschaffing energiebelasting op walstroom ontbreekt in het Belastingplan 2020. In juni 2019 is – na lange onderhandelingen - de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens afgesloten. Met deze Green Deal wordt een systemsprong beoogd in de verduurzaming van de zee- en binnenvaart. Eén van de acties in de Green Deal is gericht op het afschaffen van de energiebelasting op walstroom.³ In het Belastingplan ontbreekt echter een voorstel tot afschaffing. FME bepleit om deze toegezegde afschaffing alsnog toe te voegen aan de voorstellen voor 2020.

Door schepen via walstroom van energie te voorzien kan significante gezondheid- en milieuwinst worden behaald. In de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens (juni 2019) is een actie opgenomen op het afschaffen van de energiebelasting op walstroom, maar deze maatregel ontbreekt in het Belastingplan 2020. FME bepleit om de toegezegde afschaffing energiebelasting op walstroom alsnog in het Belastingplan op te nemen.

3. Zonder groen gas uit van de algehele belastingverhoging op gasgebruik.

Het kabinet verhoogt de belasting op gas zodat woningeigenaren worden gestimuleerd om vrijwillig afscheid te nemen van hun gasaansluiting. FME stelt vast dat groen gas, belangrijk voor de business

³ In haar brief over de Green Deal van 11 juni 2019 (IENW/BSK-2019-131012) schrijft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat: “Verder is in het kader van verduurzaming het recente besluit tot afschaffing van de energiebelasting op walstroom van belang. Hiermee wordt bijgedragen aan een verbetering van de luchtkwaliteit in havengebieden.” Daarnaast staat in de Green Deal zelf het volgende actiepoint (pag. 10 onder punt 2 van Artikel 5): “IenW is met het ministerie van Financiën overeengekomen dat het ministerie van Financiën in het voorstel voor het Belastingplan 2020 de afschaffing van de energiebelasting op de gebruikte elektriciteit voor walstroom door de scheepvaart opneemt. IenW onderzoekt daarnaast in samenwerking met het ministerie van Financiën de effecten van een aanpassing van de fiscale behandeling van elektrisch varen.”

case van hybride warmtepompen, ook onder de voorgestelde belastingverhoging valt.⁴ Een verduurzamingsmaatregel wordt daarmee duurder. FME bepleit het Belastingplan zo aan te passen dat groen gas wordt uitgezonderd van de algehele verhoging van de energiebelasting op gasgebruik.

Het kabinet verhoogt per 2020 de belasting op gasverbruik, maar neemt – wellicht onbedoeld – ook groen gas mee in deze fiscale lastenverzwaring. Het gebruik van groen gas wordt daarmee ontmoedigd. FME vraagt uw Kamer aan de staatssecretaris te verzoeken om groen gas alsnog uit te zonderen van de algehele belastingverhoging op gasgebruik.

4. Impact van nieuwe ODE-systematiek is te onduidelijk: stel het aandeel bedrijven uit tot 2021.

In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over de verduurzaming van de energie-intensieve industrie. FME heeft deelgenomen aan de totstandkoming van het Klimaatakkoord en deelt de doelstelling om stappen te maken zodat ook de economische kansen van deze uitdaging worden verzilverd. Tegelijkertijd zijn er nog grote onzekerheden over de gemaakte afspraken in het akkoord. Zo is de nationale CO₂-heffing nog niet uitgewerkt en zijn er kosten voor de aanleg van nieuwe (of uitbreiding van reeds bestaande) infrastructuur. Tevens zorgt de scherpe toename van de ODE vanaf 2020 voor een forse lastenverzwaring voor het bedrijfsleven (de totale lastenstijging voor bedrijven in 2020 bedraagt 681 miljoen euro). Vooral in de energie-intensieve industrie kunnen de energiekosten met enorme percentages stijgen. Op dit moment worden deze lastenverzwaringen gepland zonder een integraal beeld te hebben van de gevolgen op individueel bedrijfsniveau of sectorniveau. Ook is er weinig zicht op de gevolgen ten aanzien van de CO₂-heffing en SDE++. En daarmee is het ook onduidelijk wat de gevolgen zijn voor het *level playing field* voor de industrie en welke consequenties er zijn voor de Nederlandse concurrentiepositie (oa weglek van investeringen).

Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de verschuiving in de ODE-heffing op bedrijfsniveau, ook richting 2025 en 2030. Vooruitlopend op die uitkomsten bepleit FME het uitstellen van de verhoging van het aandeel bedrijven naar 2021, alsmede een meer geleidelijk groeipad. Het moet eerst duidelijk zijn hoeveel ruimte er is voor extra lastenverzwaringen bij de industrie (ook met het oog op onze internationale concurrentiepositie). Ook moet er een integraal beeld liggen in relatie tot de CO₂-heffing en de SDE++. We moeten de energietransitie echt in samenhang blijven bekijken.

5. Stabilisatie parameters in de WBSO is een goede zaak, procesinnovatie blijft een verbeterpunt.

De WBSO is een belangrijk innovatie-instrument voor de technologische industrie en een cruciale pijler onder de kwaliteit van het Nederlandse innovatieklimaat. FME is dan ook tevreden dat het kabinet heeft besloten om de parameters van de WBSO ook in de komende jaren te stabiliseren. Daarbij zou het goed zijn als ook in de periode na 2022 een structurele oplossing wordt gevonden, zodat de jaarlijkse onzekerheid bij het bedrijfsleven wordt weggenomen. Daarnaast vindt FME het

⁴ Naast hybride warmtepompen kunnen bestaande CV-ketels door toevoeging van een kleine, goedkopere warmtepomp worden omgebouwd naar een hybride verwarmingsinstallatie. Het aardgasverbruik wordt hierdoor met gemiddeld 70% verminderd, zonder grootschalige bouwkundige ingrepen en zonder aanpassing/verzwaring van de energie infrastructuur. Wanneer jaarlijks 300.000 ketels worden vervangen door hybride verwarmingstoestellen kan bovendien vanaf 2030 een CO₂-reductie van 4,1 Mton per jaar worden gerealiseerd. Wanneer er voldoende groen gas beschikbaar is, zal de hybride warmtepomp rond medio 2030 op 100% groen gas en elektriciteit kunnen functioneren.

een goede zaak dat de staatssecretaris van Economische Zaken & Klimaat aan een expertcomité heeft gevraagd om te bezien hoe procesinnovatie/ICT-innovatie (o.a. AI en smart industry) beter in de regeling kan worden ingepast. FME begrijpt dat dit comité nog moet starten met het werk en pleit ervoor om ook bedrijven goed te consulteren. Zij kunnen namelijk met goede praktijkvoorbeelden en casussen komen, zodat een solide afweging wordt gemaakt (FME is hierin graag behulpzaam).

FME vraagt uw Kamer om de meerjarige stabilisatie van de WBSO te steunen. Daarnaast vraagt FME uw Kamer om bij de staatssecretaris te benadrukken dat ook voor de periode na 2022 een oplossing moet worden gevonden, zodat de jaarlijkse onzekerheid bij bedrijven wordt weggenomen. Ten derde moet het bedrijfsleven goed worden geconsulteerd door het expertcomité dat onderzoek gaat doen naar een betere inbedding van ICT-innovatie/procesinnovatie in de WBSO.

Afsluiting

FME is uiteraard graag bereid om bovenstaande schriftelijk of mondeling nader toe te lichten. Daartoe kunt u contact opnemen met onze PA-adviseur Lianne Raap (lianne.raap@FME.nl) of 06 – 44 89 07 98 of onze belangenbehartiger Pieter Hanson (pieter.hanson@fme.nl) of 06 21 51 85 73.

Met vriendelijke groeten,

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter FME